

דף פרשת השבוע

תנועת הקיבוץ הדתי

ג' אלול תש"ע 13.8.10

גיליון מס' 220

פרשת שופטים

מאת שולי גל, קיבוץ בארות יצחק

אין מזל לישראל

א': שמעתם?! הנביא ירמיהו אמר שירושלים תחרב, כולנו נמות ומי שלא - ילך לגלות!

ב': הוא אומר את זה כבר שנים! אתה מאמין שכך באמת יקרה?

א': כן, אבל לעומתו הנביא חנניה בן עזור אמר שלא יקרה כלום ושעוד מעט נבוכדנצר יעזוב אותנו במנוחה.

ג': ואני אומר לכם שחנניה הוא נביא שקר וירמיהו הוא זה שאומר את דבר ה'.

שיחה מעין זו התקיימה מן הסתם בתקופת בית ראשון ממש לפני החורבן. לכאורה היתה התלבטות למי להאמין, לנביא זה או לנביא אחר, אך מסתבר שכנראה היה ברור שירמיהו הוא הנביא (את זאת ידע גם המלך שכלפי חוץ התנגד לו, אבל בחדרי חדרים ביקש את נבואתו) אלא שלא היה נוח להאמין לירמיהו ולשמוע בקולו כי הוא ניבא רעות. אבל יש כאן שאלה עמוקה יותר – אם ירמיהו אמר בשם ה' שיבוא החורבן ותבוא הגלות, אז למה הוא מתחנן שהעם יעשה תשובה? למה הוא מנסה לשכנע אותם להפסיק לעשות הרע בעיני ה'? הרי אם זה הגורל וזה מה שנקבע – אזי זה גם מה שיקרה! (וזה גם מה שקרה בסופו של דבר!)

ונעבור לשיחה מודרנית יותר:

א': נו, איך היתה החופשה במלון?

ב': היה נהדר! אל תשאלי מה קרה לי – כשהגענו, בעלי ישר עלה לחדר שנתנו לנו - מס' 14, ואני התעכבתי

בלובי. כשעליתי להצטרף אליו חיפשתי במסדרון את חדר 14. היה די חשוך אבל את השלט של חדר 12

ראיתי, ספרתי הלאה שני חדרים ונכנסתי... איזו פאדיחה!! היה שם זוג אחר!! התנצלתי. התברר שזה היה

חדר 15! חזרתי לחפש איפה נעלמו לי 13 ו-14 אבל את 13 לא מצאתי...

א': ברור, את לא יודעת שאין חדר 13!

ב': הגזמת! עוד מעט תגידי לי שאת לא הולכת היום למכולת כי כתוב לך בהורוסקופ שעלול לקרות לך משהו

רע במקומות ציבוריים...

מגוחך אבל עובדתי – ישנם בתי מלון שבהם אין חדר 13 ואין קומה 13 כי המספר 13 ידוע כמביא מזל רע... אם כך, כנראה שישראל עשו משהו סביב המספר 13, אחרת איך אפשר להסביר את הסוף הרע של החורבן והגלות?... או אולי הם לא שמעו להורוסקופים שהזהירו אותם מפני הבאות?...?

ההורוסקופ והנביא, שניהם אמנם מנבאים את העתיד אך ההבדל ביניהם אינו רק בשאלת אמינותם של הדברים. יש כאן הבדל הרבה יותר משמעותי. אומרת התורה: "לא ימצא בך... קוסם קסמים, מעונן ומנחש ומכשף; ... ושואל אוב... ודורש אל המתים". הרמב"ם והרמב"ן נחלקים לגבי האמת

שבחוכמות הללו - הרמב"ם שולל לגמרי את אמיתותן והרמב"ן אומר שיש כוחות אמיתיים ומצד עצמם הם אינם פסולים, אלא שלנו הם אסורים כי הם "תועבת ה'". כך או כך – מה שמשמעותי לעניין האיסור הוא לא הויכוח האם קיימים כוחות נסתרים או לא, אלא מה שקורה למי שמאמין בדברים הללו.

בבסיס מעשיהם של המנחשים והקוסמים מונחת הנחת יסוד: הכל צפוי והרשות אינה נתונה. הכל ידוע וקבוע מראש ולאדם אין מה לעשות, לא הוא קובע את מהלך העניינים. אדם שחי בחשש מפני אלו - עולמו אפל, הוא מרגיש מופקר לרצון ולכוחות סתמיים הקובעים את גורלו, בלא שתהיה לו כל השפעה עליהם. לכל הפחות הוא יכול לדעת, לנחש מה יקרה, כדי להתכונן לבאות. בעולם כזה אין מקום לחירות אישית ומוסרית כי הכוכבים הם המכתיבים את אשר יקרה איתו. מניין ישאב תקווה? כיצד יוכל לשנות או לתקן? בעולם כזה אין ערך למעשה הטוב, ההתנהגות המוסרית בו מיותרת. כך האדם עלול להסיר אחריות ממעשיו משום שממילא אין הוא יכול לשנות או להשפיע על עתידו.

תמונת העולם הנגדית שמציבה התורה שונה לחלוטין. אציג אותה ע"י הדברים שהובאו לעייל: הנביא, בהזהירו את העם לקראת הבאות, אומר להם – זו התכנית אם תמשיכו במעשיכם, אבל היא תשתנה אם תחליטו לשנותה! העתיד שלכם בידכם! מעשיכם קובעים אותו! גם אם יש אמת בתחזית הכוכבים – אין אתם כפופים לה ובידכם לשנותה. לצערנו, ישראל לא הרימו את הכפפה ולא נשמעו לנביא ולכן התכנית יצאה לפועל, אך היה יכול להיות אחרת. המעשה המוסרי הנכון הוא תעודת השחרור שבידי האדם, השחרור מעול האסטרולוג, מהשעבוד להורוסקופ, מהחשש מהמספר 13 או מחתול שחור.

אין מזל לישראל כי ישראל קובעים את מזלם.

(תודה לרב מוטי אלון ולרב משה גרילק שמהם לקחתי את הרעיונות למאמר)

שולי גל- בת משק וחברת בארות יצחק
נשואה לאהרון גל
רכזת ועדת צעירים ומנהלת ענף המזון.

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו

באינטרנט באתר של הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat_hashavua.htm

כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.

תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: webmaster@kdati.org.il

אתר האינטרנט של תנועת הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il

הקיבוץ הדתי, דובנוב 7, ת.ד. 40015, תל אביב 64732 | טל: 03-607-2777 | פקס: 03-695-7039